

[Grethe Fenger Møller]

vores kulturpolitik løse arbejdsløsheds- eller ungdomsarbejdsløshedsproblemet eller klare det problem, at vi har sterile boligmiljøer, eller at folk har uengagerende arbejde, eller andre komplicerede samfundsproblemer.

Ministeren siger også, at det vigtigste er, at kulturpolitikken kan bruges til at give mennesket valgmuligheder, således at det kan få en personlig udvikling og møde de krav, som tilværelsen stiller. Det er da rigtigt, og det er da også rigtigt, at det enkelte menneske skal vide så meget som muligt og kunne tage del i udformningen af samfundet. Men hvad betyder det derudover? Jeg synes, at der ligger noget meget bekymringsværdigt i ministerens redegørelse, fordi det, han jo peger på, er, at en række vigtige samfundsopgaver altså skal løses af det offentlige og ikke på privat basis. Det skal være det offentlige, der sørger for, at vi har en kulturpolitik, og ministeren tager klart afstand fra, at man skal have en kommerciel politik, fordi den kan jo ikke give alsidighed, og den kan ikke give en god nok form for kultur, nej, det må det offentlige sørge for, det offentlige må sørge for kvaliteten. Nu skal vi ikke komme ind på en lang debat, det tillader tiden ikke, om, hvorvidt vi altid har givet støtte til kunstværker, som vi betragter som alsidige og kvalitetsbetonede – det mener jeg ikke. Men er det virkelig rigtigt, at ministeren mener, at kun det offentlige kan garantere en alsidighed og kvalitet i vores kunst? Jeg mener, at ministerens udtalelser kan fortolkes og kun kan fortolkes som et fremstød for endnu større statsdirigering. Dette finder jeg særdeles farligt.

Men der er én ting til, som jeg synes er meget bekymringsværdig, og det er, at der i hele tonen i ministerens redegørelse er noget fantastisk bedreviddende og nedladende. Det er noget i retning af, at vi er altså så fantastisk kloge og kulturelle, og nu skal vi sørge for, at kulturen kommer ud til de stakkels små mennesker, der ikke rigtig forstår, hvad det drejer sig om, fordi vi skal nok vide, hvordan de skal forstå det, og hvad det egentlig er, de skal forstå. Vi skal nok vide, hvad der er alsidighed, og hvad der er godt udbud til dem. Og det er altså socialdemokratiet, som i den grad taler ned og især taler ned til sine egne vælgere, synes jeg. Man regner ikke med, at den enkelte borger i landet er i stand til at finde ud af, hvilken form for kultur hun eller han ønsker sig, og det er be-

kymringsværdigt, for det viser i hvert fald ikke, at man i socialdemokratiet har særlig megen tillid til det enkelte menneske.

Det virker også på mig fantastisk gammeldags, at det er disse synspunkter, der ligger bag den socialdemokratiske kulturpolitik. Man taler også om den officielle kultur og om finkulturen og om nødvendigheden af at få andre former for kultur, ja, en arbejderkultur. Hvad er en arbejderkultur? Det er en kultur for folket, som kun kan forstås af arbejderne, eller hvad er det? Skal vi så også have en særlig kultur for faglærte og en for ufaglærte? Skal vi have en særlig kultur for studerende? Skal vi have en særlig kultur for småhandlende, for midaldrende mænd og for midaldrende kvinder, for barnløse eller for dem, der har mere end 2 børn? Jeg synes, det er meget farligt, om vi giver os til at splitte vores kulturbegreb op på den måde og ikke betragte den kultur, vi har, som en enhedskultur i vort samfund.

Jeg tror også, det er meget farligt, hvis vi lægger os fast på et kulturbegreb, hvor – og det fornemmer jeg at socialdemokratiet gør, når de taler om arbejderkultur – det skal være en kultur, som arbejderne kan forstå og identificere sig med, at kulturen udelukkende skal være noget, vi kan identificere os med. Kulturen må også være noget andet og noget bredere for os.

Ministeren taler meget om fire grundlæggende principper. Jeg er meget enig i, at vi må sikre ytringsfriheden. Jeg er også meget enig i, at vi må have en decentralisering i det omfang, vi overhovedet kan, inden for kunststøtten, fordi det er vigtigt, at de enkelte borgere får mulighed for på lokale områder at bestemme. Men så er der altså spørgsmålet om ministerens kulturelle demokrati. Det siges i redegørelsen, at princippet om kulturelt demokrati betyder, at enhver kulturform bør have mulighed for at udvikle sig og trives på lige fod; javel, selvfølgelig bør den da det, men hvad vil det så sige? Vil det sige, at den kulturform, der repræsenterer et mindretal, skal støttes, fordi den repræsenterer et mindretal? Det afgørende for os må være, om der er kvalitet bag den kultur, som vi yder støtte til.

En anden ting, som jeg har bidt mærke i i redegørelsen, det er bemærkningerne om biblioteksvæsenet. Det siges, at 40 pct. af befolkningen benytter folkebibliotekerne, og